

KATHOLIKUS NÉPLAP.

BUDAPEST JUL. 13. 1848.

2. SZÁM

Dicsőség Istennek a' magosságban, és a' földön békeség a' jóakaratu embereknek.

Lukács 2. r. 14. v.

Dicsérettessék a' Jézus Krisztus!

Szegény ember' szándékát boldog Isten birja.

A' régieknek, már sirjaikban hamvadó apáinknak közmondása ez. Szép, és vigasztaló szavak, mellyeket csak egy, a' hit által Istennel egyesülve volt ember gondolhatott ki. Sok fekszik e' szavakban édes atyámfiai, igen sok. Megmondom hogyan értem én azokat. — Midőn én azt hallom „szegény ember szándékát boldog Isten birja“ azt én úgy értem, hogy az ember itt e' földön, minden jeles tulajdonai mellett is, igen szegény teremtmény. Magára hagyatva a' legszomorubb sorsot tapasztalná. — Kivánna, ohajtana, de kivánságait teljesíteni nem lenne ereje. Gyakran kivánna olyant is, a' mi ha teljesednék, csak bajt, és keserüséget okozna. Gyarló az ember, gyarló hát szándéka is. De mivel minden dolgokat az egyedül jó, és boldog Isten intéz el; mivel az ember a' legjobb mennyei atyának szeretettgyermeké; ő hozza életre; ő vigyáz, örökös föltette; az ő akaratja, s tudta szerint folynak minden dolgai; Isten tudta nélkül csak egy hajszál sem mozdul meg fején; az ember szándékát is ő birja, ő vezeti. Csak az emberen áll aztán, hogy a' jó atyának akaratját megértse, és a' szerint éljen. Ha ezt teszi, panaszolkodni nem lesz alapos oka. — Akár hogy

okoskodunk, csürjük, csavarjuk a' dolgot atyámfiai, elvégre még is csak meg kell vallanunk, hogy az embernek minden nyugalma, minden boldogsága e' földön azon alapszik, ha lelkében az Isten atyai gondviselése iránt erős hit él. A' ki Isten gondviselésében hisz, egészen saját színében lát a' világon mindent. Ha ideig óráig bajok veszik körül, nem csügged el, mert tudja hogy az Isten a' rosszat is jóra képes fordítani. Ha bajai gyűlnek is, bizodalma nem gyöngül.

De hát higyük-e Isten, gondviselésében? Vagy azokkal tartunk, kik hogy bőleseknek láttassanak, nem hisznek; azt a' mi történik valamelly véletlenségnek, vaksorsnak tulajdonítják? Vesződjék a' kinek kedve tartja vakesetekkel, én Istenemhez fordulok; gondviselése iránti hitemben tökélyetes megnyugvást találok. Én semmit sem adok a' véletlenre. Ez a' legnyomorúságosabb gondolat, mellytől a' jó lélek, mint kísértettől borzad vissza. Minden Istennek akaratja szerint történik. A' jó, az ő áldása. A' csapás, az ő büntetése. Csak a' bűn történik Isten akaratja ellen. Történhetik pedig azért: mert az ember szabad akaratú bir. Ebben gyökerzik cselekedeteinek érdeme. Hajánál fogva az ur Isten senkit sem tart vissza büntől. Ott vannak tövényei: inti az embert lel-

küismerete által; fenyíti büntetéseivel; de ha még is vétkezik, magára vessen aztán.

Arra, hogy Isten gondviselése iránt hitre buzduljunk, nem szükséges fölütünk a' szent könyv' lapjait, hol szebbnél szebb szavakkal tanítatik az. Nem szükséges hossza, fejtörő okoskodás, elég, ha egy kevéssé a' világban körül nézünk, s saját életünkre figyelmezőnk.

A' szép, és elragadó rend, és összehangzás, mellyet a' világ' folyásában tapasztalunk, eléggé mutatja, hogy azt nem valamely vaksors, hanem igen is épenlátó hatalmas ur kormányozza. Midőn látjuk, hogy a' világon minden élő teremtés, az embertől kezdve le a' legkisebb féregig megtalálja táplálékát; meg kell vallanunk, hogy azokat nem véletlenség, hanem igen is vigyázó gondosság tartja fön.

A' nap, melly munkálkodásunkhoz világot ad; az éj, melly fáradt testünknek nyugalmat hoz. Isten' gondviselését hirdeti. A' felhő, melly esőjével földeinket áztatja; a' harmat, melly gyöngykint esöpög le veteményeinkre; hirdeti azt. Isten' gondviselését hirdeti a' madár, midőn fölemelkedve, vagy a' berek' hűsében kedvesédesen dalolgat; azt hirdeti a' tavasznak fejlődő virága; a' nyárnak sárgán hullámozó kalásztengere; az őszenek gyümölcsöző gazdagsága; a' nyugvó földet eltakaró télnek hólepedője.

És ha magunkat vizsgáljuk, atyámfiai nem kell-e megvallanunk, hogy mint az egyik próféta mondja „nincs bennünk egy esont, melly az Isten' gondviselését nem hirdetné.” Nem azt hirdeti-e szívünknek visszafojthatlan ösztöne, midőn szükség idején Istenhez földobog? Midőn az elhagyatott özvegy férjének sirjára térdelve, zokog a' bánatban, melyet a' világ nem ért, figyelembe nem vesz; keblének minden sóhajtása az Is-

ten' gondviselését hirdeti. Midőn az árva mindenektől megvetve egy szögletbe félre vonultan sirdogál; minden könycsöpjében az isteni gondviselés' képetükröződik.

Ugy van az atyámfiai, az Isten, ki a' fület teremtette, ön maga is hall; ki nekem szemet adott, ön maga is lát; a' ki nekem értelmi tehetséget adott, avval maga is bír. Ki engem dolgoim elintézésére alkalmatossá alkotott, önmaga is alkalmas a' világ' dolgait intézni. Nyomorult vélemény az, hogy az Isten az embert a' pusztá véletlenre hagyta. Ő ki a' világot, e' lelketlen testet, olly szépen, olly nagy gondal elrendezé, s tartja fön, annak lelkes, eszes lakóját sem dobta ki játékul. . . .

Midőn a' kisedet magára hagyatva, egy örvény szélére ül, s minden pillanatban leeshetik: — anyja meglátja, hajszálai fölborzadnak; remegő lábakkal siet oda, mert látja, ha a' kisedet csak egy mozdulatot tesz, vége van. — És még sincs vége, a' félve várt mozdulatot nem teszi meg; mosolyogva játszadozik az örvény' partjain, mint anyja' kebelén. Valljon ki menti meg őt? Én azt hiszem az Atya, ki mennyekben van.

Hányszor környez bennünket veszedelem? Sokszor csak egy hajszálon függ életünk, csak egy lépés kellene még, hogy koldusokká legyünk. És még is megszabadulunk; kinek keze által? Én azt hiszem Istené által ki ránk gondot visel.

Sokszor látunk öregeket bizogva jární, botlani, esni. Csodálkozunk hogy maradhattak életben? Hogy lehet, hogy agyon nem zuzzák magokat? Csak ugy lehet édes atyámfiai, hogy a' jó Isten, kinek gondja van ránk, megőrzi őket. Ezer illy példát lehetne fölhozni. Szám-talan eset fordul elő mindegyikünk' életében, mellyek meggyőzhetnek bennünket hogy nem vaksors, hanem egy gon-

dos atya intézi életünket. Tudom én azt, hogy e világon baj is elég van. Van betegség, szükölködés, szenvedés elég. De azt is tudom, hogy ezeknek oka nem az Isten, hanem mi magunk, emberek vagyunk.

Vagy a gondviselés hibája-e, ha a tékozló fiu elharácsolja vagyonát, és aztán koplal, rongyoskodik, sanyarog? A gondviselés hibája-e, ha az apa, dolgot helyett kezesében ül, iszik és tobzódik, gyermekei, felesége pedig otthon éheznek? A gondviselés hibája-e, ha az asszony, a helyett hogy takarítana, czifrálkodik, házól, tánczol, a fonyóházakra sűtkérez, otthon megfogya a liszt és zsiradék? A gondviselés hibája-e ha az emberek egymás ellen agyarkodnak: egymásnak kárt tesznek, vagy rendetlen életök által testöket nyavalyák fészkévé, valóságos ispitává teszik? Mindezeknek magatok vagyatok okai emberek: ne vádoljátok a jó Istent.

Ha az Ur Isten látogat bennünket, vagy azért teszi, hogy a rosszért megfenyítsen, és továbbra attól visszatartson: vagy azért, hogy jóságunkat próbaköree tegye, aztán annál bővebben megjutalmazzon. — Az ember, ha mindig jó dolga van, könnyen elbizzza magát, elfeledkezik Istenről. Nem árt, sőt szükséges öt ollykor ollykor meglátogatni, és észére hozni.

Örizzük lelkünkben az isteni gondviselés iránti hitet. Ha volt idő, midőn ezen vigasztaló hitre szükségünk volt, a mostani bizonynyal illyen. Olly időt élünk, midőn egyfelől nyert szabadságunknak méltán örvendhetünk, de másfelől a tornyosuló veszedelmektől is méltán félhetünk. Ugy vagyunk most, hogy mindent remélhetünk, mindentől félhetünk, de bizonyosan semmit sem várhatunk. Ugy vagyunk mint a mezei gazda, midőn felhőt lát vetései fölé húzódni, reméli hogy az eső használ veté-

sének, de attól is fél, hátha jég esik, és elveri gabonáját! Illyetén bizonytalan-ságban mi nyugtathat meg bennünket? Nem más, mintha kötelességeinket híven teljesítjük, egyébiránt pedig a jó Isten gondviselésére bizzuk magunkat. Legyünk azért erősek a hitben. Egyesüljünk Jézus keresztjénél. Jöjjon aztán bármi, Isten atyai keblén mentve leendünk. Mitől félhetne az, ki Istenben hisz? Ezen mulandó világ hanykodásai közt mindig elég vigasztalást talál azon hitben, hogyha innét elsodorják is a vésznek hullámai, Isten atyai keble lesz a révpart, hol megnyugszik. Az isteni gondviselés iránti hit ollyan az egyes emberben, mint a jó anya családja körében. Valamint a jó anyának szeretete mindent kipótól a háznál, ugy a gondviselés iránti hit is boldogító áldással tölti be a keblet, melly minden nélkülözést, bajt kipótól. Mondjuk el azért gyakran, de értsük is apánk közmondását „szegény ember szándékát, boldog Isten bírja.“

Szabó Imre.

Mondott szóból ért az ember.

Mióta a sajtó fölszabadult, sok ember lett íróvá, ki az előtt erről nem is álmodott. Ez magában nem baj. Irjanak minél többen. Hadd miveltezzék szép magyar nyelvünk mindig jobban és jobban: hadd terjedjenek a jó és hasznos ismeretek. Ez ellen épenséggel nincs kifogásunk, sőt örvendünk a gyorsabb mozgáson.

De az ellen már roppantul nagy kifogásunk van, és azt Isten és ember előtt méltán bepanaszoljuk, hogy a megsaporodott írók között igen sokan, főképe a német nyelvűek, a sajtó szabadságá-

gával a' katolikus hit és egyház ellen visszaélnék. Mint eső után a' gomba úgy szaporodnak a' becsmérő, gunyoló, rágalmozó czikkek a' katolikus egyház, szertartások, intézmények ellen.

Elsőben is a' papságot rohanták meg; hihetőleg azon elvből: „ha a' pástort megverik, úgy is elszéled a' nyáj.” Jól tudják ők, hogy a' papságnak nincs egyéb fegyvere a' türelemnél, és mert ettől nics mit félnők, nincs az a' piszok, mit rá nem kennének: nincs az a' gazság, mit rá nem fognak, nincs az a' bánalom, mellyel nem illetik. Ha népét hitbéli buzgóságra, egyháza iránti hűségre inti, lázítónak mondják. Ha polgárijogával él, mellyet a' törvény neki is úgy adott mint bárkinék, gunyosan misézni küldik. Legrövidebb eljárás lenne, ha még is a' lélek ismeret rá vinne benneket, a' papságot minden political jogoktól megfosztani; őt saját hazájában száműzötté, földön futóvá tenni; szabadságát elvenni. Mert az még is csak nagyon különös, midőn a' papnak a' törvény jogot ad, annak gyakorlásáért még is üldözik ép azok, kik mindig törvényt, jogot, szabadságot emlegetnek. Furcsa biz ez. Még furcsább, hogy akkor nem haragusznak ezen urak, ha a' pap őmelttök lép föl. De ha egy vagy más dologban ellenök nyilatkozik, vagy ő kívülök valakit mást ajánl népének, mi pedig minden alkotmányos polgárnak szabadságában áll, a' statariumra emlékeztetik! Sokan örülnek ennek; szinte hisznek bele, ha valami papra-morgó darabot olvasnak. Hagyan! A' papságnak már alkalmas gyakorlata van a' türelemben elviseli ezt is. Bizik a' jó Istenben, ki a' rosszból is jót tud kihozni, 's reméli hogy a' kath. nép' szeretetében, bizodalmasában, ragaszkodásában mindezekért bőséges jutalmat, és kielégítő kárpótlást fog nyerni. A' mint napról napra bővebb mértékben nyer is. Azon urak rosszul számi-

tának. Azt gondolták, hogy házsártoskodásaik által meggyöngítik a' népből a' bizodalmas papjaik iránt. Csalódtak. A' méltatlanul elnyomatott iránt nagyobb a' részvét. Ez természetünkben van. A' nép pápa-szem nélkül is jól lát. Tudja hányadán van veletek, és papjaival. Ne a' szobából irjatok. Menjetek ki a' nép közé, 's tapasztaljátok ti magatok, hogy állnak a' dolgok. Hála Istennek! a' nép bizodalma napról napra erősödik jó papja iránt. Illyen helyeken hasztalan minden cselfogás.

Mi testvérileg osztozunk mindegyik méltatlanul sértettnek keserűségében; de bátran mutatunk a' kereszt felé, hol a' vigasztalásnak apadhatatlan forrása fakad föl. 'S csak arra kérjük őket, türelmekből ki ne fogyanak, 's a' bántók miatt az édes haza' szolgálatában ne ingadozzanak. A' megtámadók felé pedig nyugodt lélekkel intézzük a' szót „adja Isten, hogy a' hazának soha rosszabb fiait ne legyenek a' papoknál.” —

Tudtuk előre, hogy a' honnét a' papság ellen nyilak szóródnak, ugyan onnét az egyházra, szertartásokra, és egyebekre is fognak lödözni. És úgy lett. Hosszú volna mind azt itt újra fölmondani, mi e' nemből már írva volt. Egyet kettőt azonban jó lesz érinteni, hogy tudjuk hányat ütött az óra. Lássuk hát mi-féléket írnak némelly ujságokban.

Egyik azt mondja: hogy a' mi hitrendszerünk száraz. No már aztán ha száraz volna is, kegyelmednek mi köze hozzá. Ha nem tetszik a' kath. hit rendszer' soványsága, alkalmasint azért, mert bört is van benne, keressen kegyelmed kövérebbet. Nekünk azért csak fejünk sem fájdul meg. Mi még is csak megérjük avval a' száraz hittel.

Egy másiknak a' mise nem tetszik; furcsának találja, hogy ott egy kicsit esőngetnek, egy kicsit orgonálnak, egy kicsit énekelnek, egy kicsit papolnak.

Már iszen édes polgártárs, ha önnek fül-dobja oly kényes, hogy mindezeket nem hallgathatja; vagy talán nagyobb lármákoz szokott, ne jöjjön a' mi misénk-re. Mi senkit sem húzunk templomunkba kötélen. Sőt jobb szeretjük, ha a' kelletlenek elmaradnak. Úgy is csak botránkoztatni szokták az ájtatoskodni akarókat. De azt már szépen kikérjük magunknak, hogy misénkből csufot ne üz-zön. Mi tudjuk mire való az a' kis csöngetés, orgonálás, és a' többi; 's előttünk azért mert tudjuk mire való, épen-séggel nem furcsa. Tartsa bár ön a' mi misénket hamis kőnek, mi azt gyémántnak tekintjük, 's bizony őszintén megvalljuk, épen nincs kedvünk-re, ha valaki azt előttünk becsmérli. Lehet uram tréfálni egész az unalomig a' nélkül, hogy akármilly vallási felekezeti szertartásain koptassuk az elménczkedést.

Másiknak megint az nem megy fejébe, hogy ugyan mért jár a' kath. nép bucsura? Erre röviden csak azt mondjuk; azért, mert neki úgy tetszik, 's arra még eddig öntől nem találta szükségesnek engedelmet kérni. Bizonyossá teszem, ezután sem fog instantiával járulni. A' ki nem akar bucsura menni, ne menjen, de a' menni akarókat ne akadályozza, se ne gúnyolja. Ha szabad valakinek multság' kedvéért mérföldekre menni, mért ne szabadna a' katolikus népnek Istenének kedvéért is néhány órányira távozni? Hogy olykor a' bucsujárók közt rendetlenkedők is találtnak, az meglehet; hiszen emberek; de azt gondoljuk, hogy a' ki bucsujárásban hitvány ember, otthon is csak az; még bucsun a' többiért összehuzza magát. Én ismerek embert, ki részegeskedéséből épen a' bucsujárások által gyógyult ki, most is él, és józan ember. Azon se aggódjék ön polgártárs! hogy a' nép dolgot mulaszt. Az előtt, még mig robotoltak a' polgárok szinte mentek bu-

csura, 's noha ezt az uraság robotba be nem vette, mégis leszolgálták azt. Most több idejük van, bizonyossá teszem önt, elfogják végezni dolgukat, 's még csak egy napi munkára sem szólítják önt. A' melly ember imádkozni szeret, többnyire dolgozni is szeret. Sohase háborgas-suk őt bucsujárásában.

Mások ismét holmi botránkoztató verseket koholnak 's aztán ráfogják, hogy a' pápisták ezt éneklék a' bucsun. Fölhozunk itt egy illy példányt, hogy lássátok mit fognak rátok. Hát azt mondja egy uri ember, hogy bizonyos Szentkútnál Sz. László tiszteletére ezt éneklék a' nép „Sz. Lászlónak szent lova, szent lovának szent lába, szent lábának szent körme, szent körmének szent patkója, szent patkójának szent nyoma, könyörögj érettünk.“ No nézzétek atyámfiai mit raknak szátokba. Hát ugyan mondjátok meg, van-e széles Magyarorszá-gban egyetlen oly ostoba katolikus, a' ki illyent énekelne bucsujárásában? Itél-jétek meg magatok a' dolgot, én nem szólok többet róla. Csak azt röstefem, mikor némelly ember azt gondolja, hogy a' pápista nép oly buta, miszerint az mindent elhisz, a' m elejbe tálalnak; annak minden sületlenség egyiránt jó. Mintha biz a' kath. embernek józan esze se volna! Mi a' kath. nép' nevében ezenel tiltakozunk illy aljas ráfogások ellen. A' kinek tetszik miattunk faraghat verseket; legyenek ezek oly egész a' kaczagtatásig elmések, hogy még az ajtószárfák is nevéssenek rajtuk; vagy oly keservesek, hogy a' kutágosból is könnyek facsorodjanak; esakhogy aztán mint a' magok portékáját árulják. De ne fogják rá, hogy a' pápisták éneklék a' bucsun.

Van, a' ki sokalja a' hét szentséget, és kettőt akar csak számunkra megtartani. Neki úgy hiszem a' kettő is sok; azokon sem kap. Nekünk pedig ne szab-

jon rendet. — Majd lesz alkalmunk erről érdemileg írni.

Legyen ezuttal ennyi elég. Tartok tőle, hogy ezen szomorító cikket még tovább is kell folytatnom. Mert úgy látom, némely emberek a sajtószabadságot abban helyheztek, hogy most már a katolikusok hitéről, szertartásairól minden ember rendelkezhetik. Köszönjük az ilyen szabadságot, de el nem fogadjuk. Hagyják a mi hitügyeinket mi ránk, maradjanak ők magokra. Mi kimondjuk a szót, mellyből minden ember érthet, miszerint „mi vallásáért senkit sem háborgatunk, de viszont követeljük is, hogy hitünkben minket se háborgassanak, abból, a mi előttünk szent, csufot ne üzzenek. Mi, mint a béke fejedelmének tanítványi, a béke olajágát tartjuk kezünkben; de viszont követeljük, hogy az izgatás fáklyáját senki ne dobálja közibénk, mert ha akaratunk ellen is lobbort vetne, ők lesznek felelősek Isten és ember előtt. A katolikus tud tűrni, ezt századokon át megmutatta, de gyáva hitáruló nem lesz senki kedvéért. Mi tiszteljük mindenkinek vallását, vallásos meggyőződését, ugyan ezt követeljük magunk részére minden becsületes embertől. — Mi ámbár lelkünk legszentebb meggyőződéséből katolikusok vagyunk, s ebben találjuk legnagyobb dicsőségünket, undorral vetnők el a lapot, melly protestáns atyáinkfiának vallásából csufot üzne, s nem mulasztanók el lapunkban is megróni: méltán várhatnánk hasonló eljárást irányunkban is. Ezt már az olvasó közönség iránti figyelem is megkívánja. Am ha találkozik is olyan vallástalan, ki a hasonlókon gyönyörködik; van sokkal több, kinek fájdalmat okoz. A vallási, és polgári szabadságnak, testvériségnek szent nevében, nevében a békének, mellyre édes hazánknak olly nagy szüksége van, hívunk föl benneteket, hagyjatok föl a vallásos

ügyek keserítő hánytorgatásával. Hagyatok azt a vallásfelekezetekre. Nektek elég dolgot ad a politica, vesződjetek avval.

Titeket pedig katolikus testvéreink kérünk az urnak szent nevében, mind ezek daczára is legyetek béketűrők, békeségesek. A vallásfelekezetek között nincs ütközés, nincs ezivakodás. Egyesek azok, kik bennünket összeveszesztetni akarnak. Ne érjenek ezelt. Örizzük meg a békeséget. Erősítsük a felebaráti szeretetet. Legyünk minden vallásfelekezetűek iránt jó akarattal. Ezt kívánja tőlünk szent hitünk; ezt isteni mesterünk parancsolatja és példája. Egyetlen fegyverünk a szeretet legyen, evvel győzzünk le minden ármányt. Várjunk a szeretettől. Hahijába várunk, mindig főmrad az ut egyes garázdák ellen a törvény oltalmát kikérni. A viz, melly most áradásban van majd lepad, és ismét vissza tér árkába. A szemét mit hirtelen futtában fölszedett, elmaradoz lassankint, és a tiszta esőppökben, tisztán fognak a szabadság napjának sugarai tükröződni.

Szabó Imre.

Mi ujság a nagy világban?

Adjon Isten jó napot mindnyájunknak közönségesen! csak mondjátok is rá atyámfiai mindnyájan és mindenütt „fogadj Isten!” mert ugyan nevezetes, gyönyörűséges egy dolgot fogok elmondani: egy olly fölséges pesti napról adok hírt, millyet kedves hazánkban tán Mátyás király ideje óta sem látott a népesség. — Tudjuk a magyar szabadságot megalapító legutószor Pozsonban hozott törvényekből, hogy mielőbb Pesten tartani kellett országgyűlést; azt is tudjuk, hogy július másodikára volt ezen országgyűlésnek megnyitása határozva:

hogy is ne tudnák ezt a mi kedves polgártársaink, hisz nagy vígan muzsikaszó mellett választották országszerte követeiket, kiket csak szívök akart. Voltak ugyan olly gyarlók még rosszak is, kik megfélekedvén a' törvényes rendről és felebaráti szeretetről, ököllelszinte szégyen kimondani! vérengzéssel akartak győzni, de bezzeg az igazság utól éri őket, de különben is megjárják, mert fölerőszakolt emberüket majd visszaküldik Pestről, a' minthogy egynehányat már vissza is küldtek. No hát aztán mit nyertek a' vérengző erőszakos választással, csúf kudarcot vallanak, 's újra kell követet választaniok. Hiszem máskor okosabbak lesznek, és magukat illy szégyentől megoltalmazák, 's olly tisztos rendben fognak a' dologhoz, mint becsületes emberek szoktak.*) — No hát hogy vissza menjek a' kerékvágásba, a' követ urak egész országból, sőt erdélyi testvéreink közül is, kik ide érhettek, az ország szívébe, Pestre összejöttek, és július 5-én az, kit szívünk annyira szeret! **ISTVÁN** nádorunk, és koronás királyunknak teljes hatalmu helytartója megnyitotta az országgyűlést, mellyet ezután **NEMZETI GYÜLÉSNEK** azért hívunk, mivel nem csak a' nemesek, hanem ezen hazának minden rendü édes gyermeke, ide küldi követjeit. Soha se láttunk illy napot! a' sok-sok követ a' nagy Magyarország minden zugából össze jött a' tanácsházba, szebbnél szebb köntösökben, pödrött bajszszal, mondhatni hogy ünnepiesen, 's ha kik voltak valaha Buda-

pesten emlékezhetnek Buda várában a' palatinus palotára, hát déli 12-órákor onnan kiindult a' Nádor úr, megszólaltak az ágyúk mint a' menydörgés, de megszólaltak a' torkok is, úgy hogy véghossza se volt az éljen! és éljenek nek! és pedig: legelől lovagoltak a' nemzetörök, utánnok kocsiztak a' minster urak, és sarkukban 6 délczeg pejen, pompás aranyos, üveges hintón **ISTVÁN**, a' királyi helytartó, Isten őt éltesse! a' sort bezárta lovas katonaság. Minden magyar ugyan forrón óhajtott, hogy apostoli királyunk személyesen nyissa meg az első nemzeti gyűlést, a' mit urunk királyunk irántunk való atyai szeretetéből megígérni méltóztatott is; azonban nagy gondjai közt megbetegdván, ezen szerencsétől most elesünk: de kérjük Istenünket, hogy drága életét a' népjavára még sokáig megtartani sziveskedjék! Urunk helyett tehát kedves Nádorunk lépett fel a' vörös bársony, és arany zománczos trónusra, megnyíltak ott ajkai, szinte vert szívünk bele, olly ékesen esett ki magyar beszéde; ugyan magyarán elmondta, hogy őt apostoli királyunk teljes hatalmu helyettesének tette, sőt a' királyi pöcsétes levél is fölolvastatott, mellyet követeink és a' sok tarka nép igen nagy örömmel üdvözlött, és e' szerint megnyitott az első nemzeti gyűlés; a' mikor minden jámbor hazafinak szíve égfelé emelkedett áldást kérni a' magaságbelitől, miszerint hazánk fiai egyetértve, testvéri szeretettel éljenek az arany szabadsággal; hogy követeinket is a' szentlélek megszállva, olly törvényeket alkossanak, mellyek mindnyájunk boldogítására, nemzetünk erősítésére, és dicsőségére váljanak, igen is sokan Istenhez sóhajtottunk ekkor, mert tudjuk, hogy „minden jó a' magasból jó!“ — Illy szépen megnyitván a' nemzeti gyűlés, István nádorunk szinte olly pom-

*) En is azt hiszem levelező urral együtt, Annál inkább, mert a' nép most is jól viselte magát mindenütt, hol a' követségért versengők 's vezéreik föl nem ízgáltak. A' mostani zavarok leczke gyanánt szolgáltak. Sok embert megismert a' nép, ki ezután nem fogja többé elbolondítani. Csak rend, és igazság legyen, a' nép nem fog zavarogni. Szerkesztő.

pa és üdvözetek közt palotájába vissza kocsizott. Ugye barátim szép nemzeti ünnep volt ez? majd megírjuk igazán azt is, hogy tanácskoznak itt a követek, és mit végeznek, hogy minden emberfia tudja magát mihez tartani.— Most a' viszontlátásig mindenjót kívánok.

Majer István.

Külföldi dolgok.

Franciaországból igen szomorú hírek érkeztek. Paris' városában ismét irtóztató, véres összeütközés volt. Némely gonosz lelkű emberek, kik az országot saját kényök, kedvök szerint kívánák vezetni, fölizgatták a' munkásokat, kik a' keresethány, és ebből eredni szokott nyomoruság miatt ugy is nyugtalanokdtek. Négy napig, nevezetesen Junius hónap 23-tól egész 26-dikáig tartott a' harci állapot. Egy nemzet polgárai harcoltak egymás ellen! És jaj franciaországnak, jaj egész Európának, ha a' lázadók győznek! Egy rabló csorda lett volna uralkodóvá, mely előtt nines semmi szent. Atalános háborút vont volna maga után, mely a' népek' szabadságát, családok' boldogságát az országok' jólétét forgandá fol. — Nem csoda, ha a' kormány is egész erejével lépett föl ellenök. A' harc legnagyobb elszántsággal folytatott. Az utcákon vér folyt; a' holttestek halomra gyűltek. Több ezereen, az újságok szerint mint egy 12-ezer esett el, több megsebesült, az elesettek között D' Affre ur a' parisi jeles érsek is, ki egy lövés által kapott seb' következtében junius 28-án, délutáni 4 órakor adta vissza Teremtőjének nagy lelkét. A' „Religio és Nevelés” című kath. egyházi folyóirat' jeles szerkeztője hosszasan, és szívehatólag írja le e' gyászos napokat. Mi itt még csak azt mondjuk-el, hogyan történt a' jeles főpapnak halála. Junius 26-án este 6 órakor négy helyetteseitől kísértetve az elnökség' palotájába ment az érsek. Nem szólta föl őt a' kormány. Saját lelke' ösztönéből, önszántából ment oda, s' azon ajánlatot tevő, miszerint ő a' lázadók' közé megy, hogy a' béke' szavait hirdesse nekik. A' tábornok, s' mostani elnök szívesen fogadta a' lelkes főpap' ajánlatát.—A' sz. Antal' nevét viselő külvárosba ment, 's békére intő a' szerencsétleneket. Szavai siker nélkül hangzottak el. Vissza akara menni; még egyszer a' szerencsétlenekhez fordul 's e' szavakat mondá „szívöl kívánom, hogy soha se legyen okotok megbánni, miszerint szavaimnak, 's kérésemnek nem engedelmkedtetek.” E' pillanatban lövés hallatszott. A' nép azt kiáltá „elvagyunk árulva” Az érseket azon pillanathan egy golyó találja, és ő esze rogyik. A' legértelmesebb orvosok sem segíthettek rajta. A' esapásra készülve volt. Odamenetele előtt üdvöztök' azon szavairól elmélkedett „a' jó pásztor életét adja juháiért.” Nyugodtan szenvedett. Egy panaszos szót nem

ejtett. Végső szavai voltak „örömet hal meg, csak azt adja meg az Isten hogy az ő vére legyen az utolsó, mely a' polgári háboruban kiontatott.” Ez a' katolikus papság' hivatása! Ilyen a' kath. pap, ki hivatását fölfogja. Elettét adja hiveiért. Vérért ontja a' haza' közbékeségéért. A' kath. papság soraiból a' hitbuzgalomnak és honszeretetének egyiránt huljanak vértanúi (martirjai)! A' nemzeti gyűlés nem mulaszthatá el az érsek' hősiességét elszántságát illetőleg vallásos elismerését, és mély fájdalommal kinyilatkoztatni. Ugyan ezt tevő az elnök is. Magok a' lázadók megrémültek, 's kijelenték, hogy ők az érsek' halálát nem kívánták.

Polgártársaim, atyámfiai! Egy országra nézve nagyobb, iszonyubb csapás nines a' polgárháborúnál. Nem lehet valami irtóztatóbb, mint midőn egy hazának polgárai, egy nemzetnek tagjai, tehát testvérek ontják egymás' vérért nyomoru földi érdekekért. A' testvéri vér égbe kiált föl boszuallásért! Mit érne a' föld, ha azt azon gondolat-tal kellene szántani hogy testvérünk, vérén szereztük azt? Mit érne a' magas polcz, ha arra testvéreink holt testeink kapaszkodnánk föl?—Örízkezdünk atyámfiai a' polgári háborútól. Örizzük a' békeséget. Tiszteljük a' törvényt, engedelmkedjünk parancsolatjának. Becsüljük a' másnak tulajdonát. Azon, mit erőszakosan, vétkes kezekkel szereznénk, ugy sem lenne Isten' áldása. Dolgozzunk és szerezzünk. A' verejték csöppök nemesítik a' munka bért; de a' véresöppök atkozottá teszik az erőszakos ragadozományt, 's átok gyanánt égne a' lelken. Ha látok szűkalkódót, szerezzetek neki munkát, de ne izgassátok erőszakra. Isten' büntetése, az emberek' átka kíséri azokat, kik az ország' békeségét fölzavarják. Isten' szent nevére atyámfiai örízkezdjünk a' polgári háborútól! Ha meggyújtatik a' tüz, ki állhat jót róla, hogy meddig harapódzik? Ha kilövetik a' golyó, ki tilthatja meg neki hogy azt ne bántsa, kit megölni nem akarunk? A' parisi derék érseket sem akarták lelőni, és még is elesett. Fájlalják halálát; de életét a' legnagyobb fájdalom sem adhatja vissza!

Szabó Imre.

Szerkesztői értesítés.

Egy Erdélyből vett igen becses levélben arra szólítottunk föl tennék lépést a' mélyen tisztelt püspöki karnál, méltóztatnék a' kath. Néplapot főpásztori pártfogása alá venni, azt a' lelkipásztoroknak ajánlani, 's a' kerületi esperes urakat az előfizetők' ösztöszeszedejére, 's egy csomóban beküldésére kegyesen utasítani. Igen tisztelt rokonunknak orvendetes megnyugtatóására jelenthetjük, hogy a' mélyen tisztelt püspöki kar' pártfogásával már is dicsekedhetünk. Reméljük hogy főpásztori szavukat vagy már eddig kibocsáták, vagy kibocsátandják. Az esperes uraktól szívesen vennők a' közbenjárást, ha nagyobb terhelhetőség nélkül megtehetik, egyébiránt a' postahivatalok' útján is czélt érünk. Vegye tisztelt rokonunk forró köszönetünket meleg részvéteért, azon több buzgókkal együtt, kiket Erdélyből előfizetők' között szép számmal bírnak. A' milly édes örömmel üdvözeljük most már velünk polgárilag is egyesult hittestvéreinket, ép oly melegen dobog feléjük szívünk. Bár találkozzanak Erdélyben egy némellyek, kik lapunk' számára tudósításokat küldének. Legyen ezen szerény lap is egyik foglaló kapcsa a' testvériség' szent lánczának. Isten onokkal kedves erdélyi véreink, Isten mindnyájunkkal. A' mindenható örökdejk hazánk és egyházunk fölött. Szerkesztő.

Megjelenik a' lap hetenkint egyszer, csőtörtökön, egy iven. Előfizetési díj félelve Budapesten kihordással 1 for. Vidékre postán, borítékban 1 for. 20 kr. pp. Egyes számnak ára 3 ezüst kr.

Előfizetést Pesten **Eggenberger** könyvvarus is elfogad, kinél egyes számok is kaphatók.

Kiadja „a' jó és olcsó könyvkiadó társulat.”

Felelős szerkesztő: Szabó Imre.

Nyomatik Lukács és társnál. Országút, Kunewalderház.